

алюмінію у розрахунку мг рутину на 100 г сирі маси. Для визначення вмісту антоціанів використовували рН-диференційний метод у розрахунку на цианідин 3-глюкозид.

Встановлено, що вміст флавоноїдів у досліджених плодах барбарису варіював у діапазоні 307,9 – 546,7 мг/100г сирі маси. Максимальний рівень накопичення цих фенольних метаболітів у плодах *B. koreana* перевищував мінімальне значення показника для плодів *B. amurensis* на 78 %. Накопичення антоціанів у плодах видів *Berberis* змінювалось від 48,1 до 76,2 мг/100 г сирі маси та зменшувалось у такій послідовності: *B. x declinata* > *B. koreana* > *B. canadensis* = *B. vulgaris* > *B. amurensis*. Для дослідження взаємозв'язку накопичення антоціанів та флавоноїдів запропоновано діагностичний показник – співвідношення вмісту цих фітокомпонентів. Значення цього співвідношення знаходились у діапазоні 0,099 – 0,158. Максимальне значення показника встановлено для плодів *B. x declinata*, а мінімальне значення – для плодів *B. canadensis*. За однакового рівня накопичення антоціанів у плодах, ці види суттєво розрізнялись значенням співвідношення антоціани/флавоноїди (0,153 та 0,099 відповідно) завдяки значній відмінності за вмістом флавоноїдів (339,6 і 525,2 мг/100г сирі маси відповідно). Виявлення тенденцій накопичення флавоноїдів та антоціанів для різних видів *Berberis* важливо з огляду таких аспектів. По-перше, варіабельність накопичення антоціанів у поверхневих тканинах плодів визначає їх забарвлення і використовується як таксономічна ознака [2]. По-друге, фотопротекторні, антиоксидантні та хелатуючі властивості цих метаболітів важливі для формування толерантності рослин до чинників середовища [1]. По-третє, рівень накопичення цих сполук визначає фармакогностичне значення сировини плодів барбарису. Отримані результати представляють інтерес для дослідження фітохімічного різноманіття *Berberis*.

Перелік посилань

1. Феденко В.С. Колориметрія у фізіології та біохімії рослин / В.С. Феденко, В.С. Стружко. – Дніпропетровськ: ДДУ, 1998. – 68 с.
2. Феденко В.С. Зв'язування ціанідину з іонами металів / В.С. Феденко // Укр. біохім. журнал. – 2006. – Т. 78, № 2. – С. 149 – 153.

Аналіз споживання лікарських засобів, що використовують для лікування мігрені на фармацевтичному ринку України

Федорова А.В., Ткачова О.В.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра фармакоекономіки

(м.Харків, Україна)

anna.fedorova.9607@gmail.com

Вступ. Головний біль (ГБ) – один із найпоширеніших патологічних станів у загальній популяції, що супроводжує різноманітні захворювання і не залежить від статі, національності та зустрічається у всіх вікових групах. Мігрень є одним із найпоширеніших видів ГБ [1]. Метою даної роботи став аналіз споживання лікарських засобів (ЛЗ), що використовують для лікування мігрені на фармацевтичному ринку України за 2014-2016 роки.

Методи дослідження. За рекомендацією ВООЗ для дослідження споживання ЛЗ використовували АТС/DDD-методологію. Для окремих препаратів, що не мали значення

DDD, були розраховані показники PDD (prescribed daily dose) згідно з інструкціями для медичного застосування [2].

Отримані результати. На фармацевтичному ринку України ЛЗ для лікування мігрені представлені у вигляді 4-х МНН: суматриптан, золмитриптан, ризатриптан, ерготамін в комбінації. В найбільшій кількості торгових (ТН) найменувань на фармацевтичному ринку представлений суматриптан (13-14 ТН ЛЗ). Аналіз динаміки споживання в Україні показав, що протягом 2014-2016 рр. загальне споживання всіх препаратів становило відповідно 0,1998 DID (2014 р.); 0,1334 DID (2015 р.); 0,3211 DID (2016 р.). За три роки показники споживання даної групи препаратів майже не змінювалися. Споживання ЛЗ суматриптану значно перевищувало споживання всіх інших засобів для лікування мігрені: ерготаміну, золмитриптану і ризатриптану. Суматриптан є специфічним селективним агоністом 5HT₁-серотонінових рецепторів. Взаємодіючи з зазначеним підтипом рецепторів, суматриптан скорочує розширені кровоносні судини головного мозку та запобігає вивільненню нейропептидів, зупиняючи подальше розширення судин головного мозку, що також сприяє припиненню мігренозної атаки [3].

Висновок. У світлі сучасних уявлень про розвиток нападу мігрені ключова роль належить насамперед вазодилатації менінгеальних судин. Препарати, що викликають вазоконстрикцію розширених менінгеальних судин, ефективно усувають мігренозну атаку. Одним з таких препаратів є селективний агоніст 5HT₁-серотонінових рецепторів – суматриптан.

Використана література:

1. Антонюк Т. Сучасний підхід до терапії мігрені та кластерного головного болю / Т. Антонюк // *Нейропews. Психоневрологія та нейропсихіатрія*. – 2018. – № 2 (95) – С. 22-24.
2. Вивчення споживання лікарських засобів за анатомо-терапевтично-хімічною класифікацією та встановленими добовими дозами : метод. рек. / А. М. Морозов, Л. В. Яковлева, А. В. Степаненко та ін. – Харків: Стиль-Іздат. – 2013. – 34 с.
3. Мурашко Н. К. Мігрень: етіологія, патогенез, клініка, сучасні підходи до медикаментозного лікування / Н. К. Мурашко, М. Г. Чуприна / *Сучасні препарати та технології*. – 2102. – № 6 (92). – С. 17-19.

Розповсюдження видів роду *Catalpa Scop.* в Україні

Футулуйчук М.Д., Грицик А.Р.

Івано-Франківський національний медичний університет

Кафедра фармації

(м. Івано-Франківськ, Україна)

marta-rta@ukr.net

Актуальність: Катальпи все частіше можна зустріти як в присадибному, так і міському озелененні. Їх великі ажурні квіти нагадують дзвіночки наперстянки, а пірамідальні суцвіття, що складаються з декількох десятків квіток, здалеку схожі на «свічки» каштану кінського. Завдяки величезним серцеподібним листям катальпа отримала народну назву «дерево зі слонячими вухами» і стала об'єктом легенд.

Мета і завдання дослідження: метою роботи є проведення аналізу та узагальнення інформації щодо розповсюдження видів роду *Catalpa Scop.*

Матеріали та методи дослідження: Рід Катальпа (*Catalpa Scop.*) відноситься до родини Бігніонієві (*Bignoniaceae Pers.*) і налічує більше 10 видів, 4 з яких інтродуковані в